

Verslag Deskundigengroep Dierziekten HPAI 20 mei 2026

Aanwezigen: Arjan Stegeman (vz.), Francisca Velkers, Roy Slaterus, Marc Engelsma, Sjaak de Wit en Ron Fouchier.

Schriftelijke inbreng: Marieke Klaasen

LVVN (vs).

De vorige bijeenkomst van de Deskundigengroep Dierziekten over hoogpathogene vogelgriep (HPAI) was 14 april 2026. Sinds die tijd is er één uitbraak geweest bij een commercieel pluimveebedrijf in Biddinghuizen. Op dit moment is de ophok- en afschermplicht alleen nog van kracht in de Gelderse Vallei en gelden er aanvullende maatregelen in de beperkingszone rondom de uitbraak in Biddinghuizen.

In landen in Europa zijn de afgelopen weken de uitbraken ook sterk teruggelopen met (nog) uitbraken in Polen, Duitsland en Frankrijk.

De Deskundigengroep Dierziekten wordt gevraagd een risicobeoordeling te geven voor HPAI op basis van de huidige situatie, zowel op landelijk niveau als ook op regionaal niveau. Er wordt een aantal vragen gesteld, waarbij wordt verzocht de antwoorden toe te lichten.

Vragen

HPAI

1. HPAI-situatie

- a. Hoe beoordeelt u de huidige HPAI-situatie onder gehouden vogels, wilde vogels en wilde zoogdieren in Nederland en andere Europese landen?*

De huidige HPAI-situatie in Nederland lijkt relatief rustig, zowel onder wilde vogels als op commerciële pluimveebedrijven. In wilde vogelpopulaties worden momenteel slechts beperkte aantallen meldingen gedaan van zieke of dode vogels. Het betreft met name meldingen uit kokmeeuwkolonies en van brandganzen, voornamelijk afkomstig uit de kustprovincies en het Waddengebied. De voorjaarstrek is inmiddels grotendeels voorbij en voor veel vogelsoorten is het broedseizoen in volle gang.

Ook binnen de monitoring van wilde vogels worden weinig HPAI-positieve dieren vastgesteld. Het Erasmus MC meldt dat de laatste HPAI-positieve wilde vogels dateren van begin april en betrekking hadden op een gezonde wilde eend en een levende slechtvalk. Recent onderzochte levende en dode meeuwen bleken negatief. Daarnaast worden in de levende wilde vogelmonitoring sinds 2 april geen HPAI-positieve dieren aangetroffen.

Bij WBVR is het aantal positieve meldingen eveneens sterk afgenomen; in april werden nog drie dode wilde vogels positief getest op HPAI. Ook het laatste wilde zoogdier positief getest op HPAI dateert van april (vos, 15 april).

In andere Europese landen is het beeld vergelijkbaar: het aantal meldingen van HPAI-positieve wilde vogels en uitbraken op commerciële pluimveebedrijven is de afgelopen maanden sterk afgenomen. Wel worden in Polen in de afgelopen weken nog meerdere uitbraken op pluimveebedrijven gemeld, wat aangeeft dat het virus nog steeds in Europa circuleert.

In Nederland werd op 14 mei een uitbraak vastgesteld op een commercieel pluimveebedrijf met uitloop in Biddinghuizen. Deze uitbraak past binnen het huidige beeld waarin het virus op laag niveau aanwezig blijft in het milieu en incidenteel kan leiden tot introducties in de pluimveehouderij.

- b. Welke trend verwacht u in de HPAI-situatie de komende vier weken, wat betreft de kans op besmetting van een pluimveelocatie (inrichting) in Nederland en besmettingen van wilde vogels of zoogdieren?*

Voor de komende vier weken wordt verwacht dat de huidige dalende trend in de HPAI-situatie zich zal voortzetten. De kans op besmettingen bij commerciële pluimveelocaties in Nederland neemt naar verwachting verder af. Ook het aantal besmettingen onder wilde vogels en wilde zoogdieren zal waarschijnlijk laag blijven.

Een belangrijke factor hierbij is de stijging van de buitentemperaturen in de komende periode. Hogere temperaturen verminderen de overleving van het virus in het milieu, waardoor de kans op indirecte transmissie verder afneemt. Daarnaast is de voorjaarsstrek grotendeels afgerond.

Er blijft echter onzekerheid bestaan rondom koloniebroedende vogelsoorten zoals sterns en meeuwen. In dergelijke dicht opeengepakte kolonies kan introductie van het virus nog leiden tot lokale transmissie en sterfte. Als de jongen uitvliegen kunnen die het virus verder over het land verspreiden. Daarom blijft waakzaamheid, met name in kustgebieden en het Waddengebied, belangrijk.

- 2. In welke mate leidt de ontwikkeling in de afgelopen maanden tot een aanpassing van de risicobeoordeling van 14 april jl. (matig)?*

De ontwikkelingen van de afgelopen maanden geven aanleiding om de risicobeoordeling van 14 april jl. neerwaarts bij te stellen. Het aantal meldingen van HPAI bij wilde vogels en het aantal uitbraken op pluimveebedrijven is verder afgenomen, zowel in Nederland als in andere Europese landen. Daarnaast dragen hogere temperaturen en het einde van de voorjaarsstrek waarschijnlijk bij aan een verdere afname van de viruscirculatie.

Hoewel incidentele introducties mogelijk blijven, rechtvaardigt het huidige epidemiologische beeld een verlaging van het risico ten opzichte van de eerdere inschatting van "matig".

- 3. Hoe groot acht u op dit moment de kans dat een Nederlands pluimveebedrijf wordt besmet met HPAI ten opzichte van de beoordeling op 14 april jl. (matig)?*

De kans dat een Nederlands pluimveebedrijf op dit moment wordt besmet met HPAI wordt ingeschat als laag tot matig. Ten opzichte van de beoordeling van 14 april jl. is het risico daarmee afgenomen.

Er blijft echter sprake van een zekere mate van onzekerheid, met name vanwege de ontwikkelingen bij koloniebroedende vogelsoorten, waar lokale viruscirculatie nog kan optreden.

- 4. Hoe groot schat u de kans en de onzekerheid van de kans op een vogelgriepbesmetting van een pluimveelocatie (inrichting) in de 20 regio's (zie figuur), voor zover die kans in een specifieke regio afwijkt van de kans die u bij vraag 3 hebt benoemd?*

De deskundigen kunnen geen onderscheid maken in het risico tussen verschillende regio's in Nederland. Wel kan een verhoogd risico ontstaan in gebieden waar zich kolonies van broedende meeuwen en sterns bevinden. Dit betreft met name de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Delta, het Waddengebied en gebieden rond het IJsselmeer.

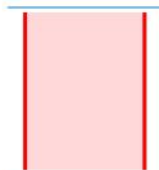
Regio-indeling van Nederland

Compartimenten Nederland

Legenda

Compartmenten

Auteur: Geert
Datum: 17-11-2021
Schaal (A3): 1:1.625.496

Vertrouwelijk
E2 - Aan de lezer kunnen geen rechten ontleend worden. Gegenwoord uit de Geosplanner.
© 2021 Compliance Center - Rijksdienst van E2